

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 677/2022-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátska kancelária, Havlíčkova 16, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 2CbZm/60/2017 (pôvodne sp. zn. 3Zm/633/2013) v období po právoplatnosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 355/2020-43 z 13.10.2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 22. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2CbZm/60/2017 [pôvodne pod sp. zn. 3Zm/633/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“)] **v období po právoplatnosti** nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 355/2020-43 z 13. októbra 2020 (ďalej len „skorší nález“). Žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 2 300 eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ je v napadnutom konaní vedenom okresným súdom vo veci žaloby o uloženie povinnosti zaplata 15 104,80 eur s príslušenstvom sporovou stranou v postavení žalovaného 4. Okresný súd v napadnutom konaní vydal zmenkový platobný rozkaz č. k. 3 Zm 633/2013-17 z 22. januára 2014, proti ktorému sťažovateľ podal 17. februára 2014 námietky.

3. Ústavný súd o prvej ústavnej sťažnosti sťažovateľa rozhodol skorším nálezom (právoplatným 28. októbra 2020, pozn.), ktorým vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, prikázal okresnému súdu vo veci konať bez zbytočných prieťahov a zaviazal okresný súd zaplatiť sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1 000 eur.

4. Z obsahu vyžiadaného spisu okresného súdu sp. zn. 2CbZm/60/2017 (pôvodne sp. zn. 3Zm/633/2013) vyplýva, že okresný súd 8. októbra 2020 uznesením zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 1CbZm/241/2014. Proti predmetnému uzneseniu podal sťažovateľ 4. novembra 2020 odvolanie. Okresný súd 19. januára 2021 zaslal odvolanie žalobcovi na vyjadrenie, žalobca sa k odvolaniu vyjadril 9. februára 2021. Okresný súd 19. apríla 2021 uznesením uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie a 23. apríla 2021 spis predložil Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) na účel rozhodnutia o odvolaní. Krajský súd uznesením z 24. júna 2021 uznesenie okresného súdu potvrdil a spis bol okresnému súdu vrátený 28. júla 2021. Okresný súd 29. júla 2021 zaslal uznesenie krajského súdu žalobcovi a sťažovateľovi, uznesenie bolo žalobcovi doručené 3. augusta 2021 a sťažovateľovi 18. augusta 2021. V konaní došlo 7. októbra 2021 k zmene zákonného sudcu. Okresný súd 17. decembra 2021 nariadil pojednávanie vo veci na 14. február 2022. Pojednávanie sa 14. februára 2022 uskutočnilo, na pojednávaní právny zástupca sťažovateľa navrhol okrem iného vykonať dokazovanie pravosti podpisu sťažovateľa na dodatku, následkom čoho okresný súd odročil pojednávanie na neurčito s tým, že uloží sťažovateľovi povinnosť zložiť preddavky na znalecké dokazovanie a v prípade ich zaplata vykoná znalecké dokazovanie pravosti podpisu sťažovateľa (jedným znaleckým posudkom v konaniach vedených pod sp. zn. 1CbZm/25/2017, sp. zn. 2CbZm/25/2017 a sp. zn. 2CbZm/60/2017).

III.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že ku dňu jej podania predstavuje celková dĺžka konania 8 rokov 4 mesiace a 16 dní. Od skoršieho nálezu uplynula doba dlhšia než 13 mesiacov. Napriek skoršiemu nálezu okresný súd svoje konanie nezefektívnil, konanie nie je právoplatne skončené. Okresný súd koná nesústredene, neefektívne, nekoordinovane a zjavne pomaly. Predmetnú vec nemožno hodnotiť po právnej ani faktickej stránke ako zložitú, sťažovateľ k vzniku zbytočných prieťahov neprispel. Konečné vyriešenie sporu je pre sťažovateľa mimoriadne významné, a to nielen z finančného hľadiska. Po vydaní skoršieho nálezu zo strany okresného súdu nedošlo k žiadnym úkonom vo veci samej, ktoré by prispeli vo svojej forme a obsahu k rozhodnutiu

vo veci samej. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že dochádza prioritne k odročeniu pojednávania.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (aj čl. 38 ods. 2 listiny) osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

8. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitnosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľa.

9. Za zjavne neopodstatnený návrh možno považovať návrh na začatie konania, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

10. Vo vzťahu k skutkovej a právnej zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že predmetom napadnutého konania je konanie o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu, ktoré podal sťažovateľ v procesnom postavení žalovaného v 4. rade podľa vtedy platného § 175 ods. 1 OSP (zákon č. 438/2015 Z. z. s účinnosťou od 23. decembra 2015 vypustil § 175 OSP upravujúci inštitút zmenkového platobného rozkazu, pozn.). Konštatuje, že obdobné konania patria k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania nie je závislá od právnej alebo skutkovej náročnosti prerokovávanej veci. Podotýka, že predmet sporu (peňažné plnenie z obchodného styku) nie je časovo zvlášť prioritizovaný.

11. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil takú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v priebehu konania k zbytočným prietáhom.

12. Vo vzťahu k postupu okresného súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti skoršieho nálezu ústavného súdu ústavný súd konštatuje, že pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti je rozhodujúci stav v čase jej podania (22. december 2021). Sťažovateľ podal v poradí druhú ústavnú sťažnosť smerujúcu proti postupu okresného súdu s odstupom necelých 14 mesiacov po nadobudnutí právoplatnosti skoršieho nálezu ústavného súdu, ktorým bolo konštatované porušenie práv sťažovateľa postupom okresného súdu a okresnému súdu bol uložený príkaz konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov.

13. Pokiaľ ide o samotný postup okresného súdu po právoplatnosti skoršieho nálezu (28. októbra 2020), z vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že okresný súd po podaní odvolania sťažovateľom (4. novembra 2020) proti uzneseniu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania z 8. októbra 2020 uskutočňoval úkony nevyhnutné pred predložením veci krajskému súdu na účel rozhodnutia o odvolaní (doručenie odvolania na vyjadrenie protistrane, vyrubenie súdneho poplatku sťažovateľovi). Od 23. apríla 2021 do 28. júla 2021 sa spis nachádzal na krajskom súde, teda vec nebola v dispozícii okresného súdu. Po rozhodnutí krajského súdu o odvolaní okresný súd doručoval uznesenie krajského súdu stranám sporu, uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi doručené 18. augusta 2021. V napadnutom konaní došlo 7. októbra 2021 k zmene zákonného sudcu. Okresný súd 17. decembra 2021 nariadil pojednávanie vo veci na 14. február 2022, ktoré sa riadne uskutočnilo.

14. Ústavný súd vyjadruje pochybnosť o tom, či bol sťažovateľ v čase podávania v poradí druhej ústavnej sťažnosti vôbec oboznámený s vývojom napadnutého konania, keďže v ústavnej sťažnosti tvrdí, že po vydaní skoršieho nálezu zo strany okresného súdu nedošlo k žiadnym úkonom, ktoré by prispeli vo svojej forme a obsahu k rozhodnutiu vo veci samej, z obsahu spisového materiálu vyplýva, že dochádza prioritne k odročeniu pojednávania. Predmetné tvrdenie nezodpovedá skutočnosti, keď z vyžiadaného spisu okresného súdu je zrejmé, že po nadobudnutí právoplatnosti skoršieho nálezu do podania druhej ústavnej sťažnosti boli okresným súdom uskutočnené úkony spojené s odvolaním sťažovateľa, istý čas sa vec nachádzala aj na krajskom súde, pričom nedošlo k odročeniu žiadneho pojednávania.

15. Ústavný súd konštatuje, že hoci postup okresného súdu po právoplatnosti skoršieho nálezu nebol optimálny, prieťahy v jeho postupe pri zohľadnení povahy veci a celkovej dĺžky napadnutého konania nedosahujú ústavnoprávne relevantnú intenzitu, ktorá by ústavnému súdu umožňovala po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie dospieť k záveru o porušení označených práv sťažovateľa. V ďalšej fáze napadnutého konania prihliadal aj na mimoriadnu pandemickú situáciu na území Slovenskej republiky. Nie je možné nevziať do úvahy všeobecne známou skutočnosť, že mimoriadne opatrenia proti šíreniu ochorenia COVID-19 ovplyvnili aj riadnu činnosť všeobecných súdov v priebehu rokov 2020 a 2021.

16. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že namietaným postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu sťažovateľom označených práv, a preto je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. decembra 2022

Peter Straka
predseda senátu